

dr hab. inż. prof. nzw. PW Robert Kowalski*
 dr inż. Maciej Cwyl*
 dr inż. Tomasz Piotrowski*

Administracyjne aspekty procesu przygotowania budowy elektrowni jądrowej

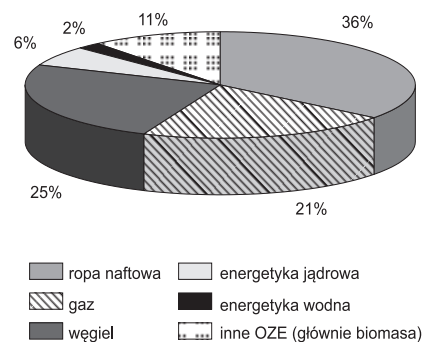
Poziom zużycia energii elektrycznej określa poziom rozwoju społeczeństw, krajów czy regionów kuli ziemskiej. Polska pozostała jednym z niewielu państw europejskich, które nie korzystają jeszcze z energii pozyskiwanej z elektrowni jądrowych. Ze względu na aspekty społeczne, znaczenie gospodarcze i obawy środowiskowe dotyczące eksploatacji elektrowni jądrowej, decyzje o jej budowie wzbudzają wiele kontrowersji i są podstawą do szerokiej dyskusji o korzyściach i zagrożeniach związanych z realizacją tych inwestycji.

Polska, mając duży deficyt energetyczny, jest „zmuszona” do budowy elektrowni jądrowych bądź konwencjonalnych oraz inwestycji w infrastrukturę przesyłową. Z obecnego deficytu energetycznego kraju wynika, że powinny powstać co najmniej trzy elektrownie o mocach 2 – 3 tys. MW. Planuje się, że co najmniej jedna będzie elektrownią jądrową. Pozostałe niedobory energetyczne kraju mogą być wtedy uzupełnione przez rozbudowę i modernizację już pracujących elektrowni konwencjonalnych, np. trwająca rozbudowa elektrowni konwencjonalnej w Kozienicach.

Zamiar pozyskiwania energii elektrycznej z energetyki jądrowej, będący strategiczną decyzją naszego kraju, został również podyktowany wprowadzonymi w ostatnich latach rozporządzeniami europejskimi obwarowującymi stosowanie paliw konwencjonalnych, takich jak węgiel brunatny i kamienny (kopaliny) oraz dodatkowymi kosztami związanymi z ich wykorzystaniem z uwzględnieniem opłat za emisję CO₂. Spośród państw europejskich, Polska w największym stopniu bazuje na energii pozyskiwanej ze spalania węgla kamiennego i węgla brunatnego.

W efekcie na jednego mieszkańca naszego kraju przypada rocznie 7,8 t emisji CO₂, przy średniej światowej emisji na poziomie 4,2 t rocznie. Mniej więcej tym samym poziomem emisji CO₂ charakteryzują się Włochy, Wielka Brytania i Dania, a dla porównania we Francji wskaźnik emisji wynosi 6,2 t rocznie na mieszkańca [3]. Energia pozyskiwana z rozszczepienia atomu jest w tym wypadku bardziej przyjazna środowisku i tańsza, ponieważ nie jest obciążona kosztami związanymi z emisją CO₂ do atmosfery (fotografia).

Obiekty energetyki jądrowej, w odróżnieniu do źródeł odnawialnych, zapewniają możliwość wytwarzania energii o mocy 2 – 3 tys. MW w jednym obiekcie. Elektrownia jądrowa jest jednak inwestycją o szacowanej wartości 8 – 10 mld euro (w przypadku obiektu o wydajności ok. 2,4 tys. MW). Dla budżetu kraju takiego jak Polska jest to inwestycja strategiczna, obliczona na kilka lat inwestowania budżetowego. Strukturę pozyskiwania na świecie energii z dostępnych paliw konwencjonalnych i energetyki jądrowej przedstawiono na rysunku 1, na podstawie danych z opracowania firmy AREVA [3].

Rys. 1. Udział poszczególnych źródeł energii w gospodarce światowej [3]

Budowa elektrowni jądrowej jako inwestycja celu publicznego

Pojęcie inwestycji celu publicznego, jako odrębnego procesu realizacji strategicznych obiektów budowlanych, pojawiło się w polskim prawodawstwie w 2003 r., wraz z wprowadzeniem ustawy z 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Ustawa ta porządkuje prawodawstwo w zakresie uzyskiwania pozwoleń na budowę obiektów o charakterze strategicznym, znacze-

Realizowany obiekt elektrowni jądrowej, Finlandia [3]

* Politechnika Warszawska

niu ogólnospołecznym, odnosząc się zarówno do społeczności lokalnych (gmina, powiat), jak i na szczeblu krajowym lub wojewódzkim (województwo, kraj).

Przywołana ustawa umożliwiła wprowadzenie zmian w prawodawstwie porządkującym kwestie pośrednich uzgodnień, konsultacji społecznych i decyzji administracyjnych będących podstawą do ubiegania się o całościowe pozwolenie na realizację zamierzonego przedsięwzięcia. Daje ona również podstawę do prowadzenia postępowań w kwestiach pozyskiwania terenów pod inwestycje o charakterze infrastrukturalnym, strategicznym dla kraju. W ramach ustawy wygenerowano procedury wyłączeń, przebieg procesów odszkodowawczych oraz tryb postępowania procesu inwestycyjnego pozwalającego na równoległy przebieg uzyskiwania pozwoleń nieblokowanych kwestiami roszczeniowymi stron postępowania.

W zakresie obowiązującego obecnie prawodawstwa, w przypadku inwestycji, jaką jest budowa elektrowni jądrowej, kluczowe jest obecnie określenie wymagań, jakie powinien spełniać inwestor, któremu zostanie powierzone zadanie realizacji obiektu jądrowego. Podstawową kwestią jest posiadanie przez inwestora prawa do dysponowania nieruchomością na cele budowlane zgodnie z ustawą Prawo budowlane [1], dla całego obszaru przedsięwzięcia. Choć właściwe okazanie dokumentów potwierdzających prawo do władania gruntem/nieruchomością, na której planowana jest przedmiotowa inwestycja, wymagane będzie podczas ubiegania się o pozwolenie na budowę, to wcześniejsze uzgodnienia, postanowienia, decyzje zmierzające do realizacji inwestycji celu publicznego mogą być uzyskiwane równoległe do postępowania uzyskiwania prawa do dysponowania nieruchomością.

Warunkiem niezbędnym, jaki stawia przed inwestorem ustawa o przygotowaniu i realizacji obiektów energetyki jądrowej oraz inwestycji towarzyszących [2], jest posiadanie przez niego siedziby w państwie członkowskim Unii Europejskiej lub państwie będącym członkiem Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA). Zgodnie z Ustawą [2], inwestor powi-

nien również potwierdzić, że w ciągu ostatnich dziesięciu lat prowadził, przez okres co najmniej jednego roku, eksploatację bloków energetycznych o łącznej mocy wytwórczej co najmniej 100 MWe. Działalność ta powinna również obejmować eksploatację jednego z bloków o łącznej mocy wytwórczej co najmniej 200 MWe.

Inwestor spełniający wymagane kryteria może realizować działania zmierzające do pozyskania lokalizacji i uzyskania wymaganych pozwoleń. W Polsce przygotowanie i realizację inwestycji w zakresie obiektów energetyki jądrowej oraz inwestycji towarzyszących reguluje Ustawa [2]. Proces ten można podzielić na cztery etapy (rysunek 2):

- I – uzgodnienia;
- II – ustalenie lokalizacji;
- III – decyzja zasadnicza;
- IV – pozwolenie na budowę.

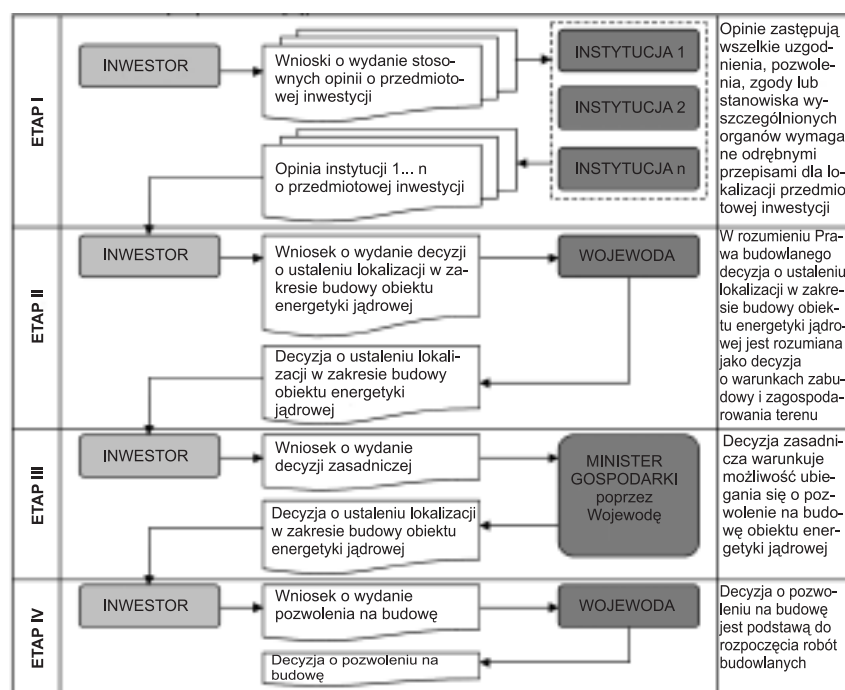
Dopiero po uzgodnieniu przedmiotowej inwestycji i otrzymaniu od organów rządowych decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie budowy obiektu energetyki jądrowej inwestor ma podstawę do prowadzenia działań zmierzających do uzyskania decyzji zasadniczej. Po jej otrzymaniu może przystąpić do realizacji właściwego procesu budowlanego zgodnie z Prawem budowlanym [1].

Określenie stron postępowania i wymaganych uzgodnień

Stronami postępowania administracyjnego w procesie uzyskiwania pozwolenia na budowę przez wyłonionego inwestora będą wszyscy właściciele gruntów/nieruchomości, użytkownicy wieczystości lub ich zarządcy, którzy znajdują się w obszarze oddziaływania planowanego obiektu energetyki jądrowej. Zakres tego oddziaływania zostanie ustalony przez właściwego miejscowo przewodę na podstawie dokumentów przedłożonych mu przez inwestora w trakcie postępowania administracyjnego.

Inwestycja polegająca na budowie obiektów energetyki jądrowej podlega wydawaniu decyzji o pozwoleniu na budowę na poziomie wojewódzkim (właściwego wojewody) z równoległymi uzgodnieniami na szczeblu krajowym, powiatowym i gminnym. Szczebel powiatowy i gminny (lokalny) jest organem pomocniczym wojewody i służy do zasięgania opinii społecznych, dystrybucji obwieszczeń, powiadomień o przebiegu postępowania i wydawanych decyzjach wiążących strony postępowania.

Inwestor zobowiązany jest ubiegać się o pozwolenie na realizację całego zamierzenia budowlanego. Ze względu na zakres realizacji, jakim jest budo-

Rys. 2. Etapy procesu przygotowania inwestycji w zakresie obiektów energetyki jądrowej w Polsce (na podstawie [2])

wa elektrowni jądrowej, może on jednak w stosownym wniosku o pozwolenie na budowę wystąpić o decyzję na odrębne obiekty lub jeden z nich. Wyszczególnione obiekty (lub obiekt), na które inwestor ubiega się o odrębne pozwolenie na budowę, po uzyskaniu stosownego pozwolenia na użytkowanie od Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Budowlanego (właściwego miejscowo) muszą samodzielnie funkcjonować zgodnie z przeznaczeniem. Pomimo ubiegania się o decyzje o pozwoleniu na budowę wybranych obiektów elektrowni jądrowej, wszystkie poprzedzające decyzje i uzgodnienia powinny być wydawane dla całego przedsięwzięcia. Inwestor ma obowiązek sporządzenia planu zagospodarowania terenu dla całego przedsięwzięcia budowlanego z ujęciem przewidzianych części obiektu energetyki jądrowej, o które aktualnie nie występuje w przedkładanym wniosku o pozwolenie na budowę części zamierzenia budowlanego.

Inwestor zobowiązany jest do uzyskania **decyzji dotyczącej lokalizacji obiektu energetyki jądrowej**. W tym celu zwraca się do właściwego wojewody, a organem odwoławczym (wyższego stopnia) jest właściwy minister do spraw budownictwa, gospodarki przestrzennej i mieszkaniowej. Aby ubiegać się o przedmiotową decyzję, powinien wraz z wnioskiem przygotować i uzgodnić odpowiednie dokumenty:

- podać dane inwestora ze stosownymi dokumentami potwierdzającymi jego siedzibę wraz z oświadczeniem o spełnieniu wymagań do prowadzenia inwestycji;

- określić ogólną charakterystykę planowanej inwestycji, a przede wszystkim podać: zapotrzebowanie na wodę, energię, zagospodarowanie odpadów, określenie charakterystyki zabudowy i parametrów technicznych wraz z wpływem inwestycji na środowisko;

- podać na mapie zasadniczej granice terenu inwestycji, który został objęty wnioskiem i granice terenów, na które przedmiotowa inwestycja będzie oddziaływała;

- określić, na jaki okres inwestor ubiega się o decyzję (nie dłużej niż 5 lat);

- załączyć decyzję o środowiskowych warunkowaniach (zgodnie z ustawą z 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie śro-

dowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko);

- załączyć raport lokalizacyjny (zgodnie z ustawą z 29 listopada 2000 r. Prawo atomowe [4]), który wydawany jest na podstawie opinii Prezesa Państwowej Agencji Atomistyki zgodnie z ustawą Prawo atomowe [4];

- załączyć opinie:

- właściwego miejscowo operatora elektroenergetycznego systemu przesyłowego o możliwościach przyłączenia elektrowni jądrowej do sieci przesyłowych;

- dyrektora właściwego urzędu morskiego (zgodnie z ustawą z 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej);

- właściwego ministra do spraw: gospodarki morskiej; gospodarki; kultury i dziedzictwa narodowego; rybołówstwa; spraw wewnętrznych; obrony narodowej (zgodnie z ustawą z 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej);

- właściwego ministra do spraw zdrowia (zgodnie z ustawą z 28 lipca 2005 r. o leczeniu uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz gminach uzdrowiskowych);

- właściwego miejscowo organu administracji geologicznej o udokumentowanych zagrożeniach ruchami masowymi, złożach kopalin oraz przestrzeni objętych wyznaczonymi terenami górnictwami;

- organów właściwych w zakresie ochrony gruntów rolnych i leśnych (zgodnie z ustawą z 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych oraz zgodnej z ustawą z 18 lipca 2001 r. Prawo wodne);

- właściwego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej (zgodnie z ustawą z 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej);

- dyrektora regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych (zgodnie z ustawą z 28 września 1991 r. o lasach);

- właściwego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (zgodnie z ustawą z 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami);

- właściwego zarządcy dróg (zgodnie z ustawą z 21 marca 1985 r. o drogach publicznych);

- właściwego zarządcy terenów kolejowych (zgodnie z ustawą z 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym);

- miejscowych władz samorządowych, zarządu województwa, zarządu powiatu, wójta, burmistrza, prezydenta miasta;

- Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego (zgodnie z ustawą z 3 lipca 2002 r. Prawo lotnicze);

- Dowództwa Wojskowego Urzędu Lotnictwa (zgodnie z ustawą z 3 lipca 2002 r. Prawo lotnicze);

- ministra właściwego do Skarbu Państwa (zgodnie z ustawą z 20 grudnia 1996 r. o portach i przystankach morskich);

- właściwego Dyrektora Parku Narodowego (zgodnie z ustawą z 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody);

- Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w odniesieniu do form przyrody nieprzynależnych parkom narodowym;

- właściwego Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej – w odniesieniu do wykonywania urządzeń wodnych;

- organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej (zgodnie z ustawą z 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej).

Wszystkie przywołane opinie niezbędne do uzyskania decyzji o ustaleniu lokalizacji budowy obiektu energetyki jądrowej inwestor uzyskuje przez złożenie stosownych wniosków spełniających wymagania przytoczonych ustaw. Brak stosownej opinii z przywołanej instytucji w terminie 14 dni po złożeniu przez inwestora wniosku traktowany jest jako brak zastrzeżeń do wniosku o wydanie decyzji o ustaleniu lokalizacji obiektu energetyki jądrowej. Podane opinie zastępują wszelkie uzgodnienia, pozwolenia, zgody lub stanowiska wyszczególnionych organów wymagane odrębnymi przepisami.

Po złożeniu przedmiotowego wniosku z wyszczególnionymi opiniami, wojewoda wydaje inwestorowi stosowną decyzję. Wojewoda w trakcie przygotowywania decyzji o ustaleniu lokalizacji w zakresie budowy obiektu energetyki jądrowej jest zobowiązany powiadomić o wszczęciu przedmiotowego postępowania zainteresowane strony:

- inwestora, jako wnioskodawcę;

- właścicieli i wieczystych użytkowników nieruchomości objętych zakresem wniosku;

- strony postępowania inwestycyjnego w rozumieniu ustawy Prawo budowlane [1];

■ właściwe, miejscowe organy administracji państwowej/samorządowej;

■ jednocześnie na miejscowych organach samorządowych (jako jednostkach pomocniczych wojewodzie w trakcie procesu wydawania decyzji) spoczywa obowiązek informowania lokalnych społeczności przez wydanie stosownych ogłoszeń o wszczęciu takiego postępowania na terenie określonej jednostki terytorialnej;

■ władze samorządowe objęte procedurą wydawania wniosku zobligowane są do zawieszenia postępowań (pozwoleń na budowę, decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, decyzji o ustaleniu inwestycji celu publicznego) w zakresie obszarów dotyczących rozpatrywanej decyzji;

■ wojewoda składa jednocześnie do właściwego sądu wniosek o ujawnienie w księdze wieczystej wszczęcia postępowania w sprawie ustalenia lokalizacji inwestycji w zakresie budowy obiektu energetyki jądrowej, dla terenu objętego wnioskiem.

Po przeprowadzeniu postępowania i zapoznaniu się z przedłożonymi wojewodzie opiniami wydaje on decyzję o ustaleniu lokalizacji obiektu energetyki jądrowej. Decyzja ta powinna zawierać:

- określenie nieruchomości objętych inwestycją;
- warunki techniczne realizacji całej inwestycji;
- warunki ochrony środowiska i ochrony zabytków dla terenu oddziaływania inwestycji;
- warunki ochrony przeciwpożarowej dotyczące inwestycji;
- warunki ochrony interesów osób trzecich;
- ujawnienie nieruchomości, w stosunku do których przedmiotowa decyzja skutkuje zmianami w podziale nieruchomości (podanie terminów przekazania nieruchomości, opróżnienia lokali, pomieszczeń, na cele realizacji wnioskowanego przedsięwzięcia);
- określenie lokalizacji obiektów, wysp w polskich obszarach morskich (podmorskich) oraz rurociągów, kabli i oznaczenia gruntów planowanych pod powierzchniowe wody płynące;
- określenie czasu obowiązywania decyzji, lecz nie dłuższej niż 5 lat.

Wojewoda doręcza decyzję inwestorowi i zawiadamia strony o wydaniu decyzji o ustaleniu lokalizacji budowy obiektu energetyki jądrowej. W rozu-

mieniu Prawa budowlanego [1] decyzja ta jest traktowana jako decyzja o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. Stanowi ona podstawę do zatwierdzenia podziału nieruchomości w przypadku zaistnienia takiej konieczności oraz narzuca z mocy prawa, że nieruchomości znajdujące się w liniach rozgraniczających teren inwestycji stają się z dniem uprawomocnienia tej decyzji własnością Skarbu Państwa. Ustawa [2] nakazuje w takich wypadkach wypłatę odszkodowania zgodnie z wyceną nieruchomości, która przeszła na rzecz Skarbu Państwa. Sprawy sądowe związane z określeniem wartości odszkodowań i wywłaszczeniami nie wstrzymują przebiegu postępowania administracyjnego związanego z realizacją przedsięwzięcia.

W dalszej części postępowania inwestor zobligowany jest do uzyskania **decyzji zasadniczej**, która wydawana jest przez właściwego ministra gospodarki, za pośrednictwem wojewody, po zasięgnięciu opinii Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego. Decyzja zasadnicza warunkuje ubieganie się o pozwolenie na budowę obiektu energetyki jądrowej, zgodnie z postanowieniami ustawy Prawo atomowe [4]. Aby ubiegać się o decyzję zasadniczą, inwestor musi wystąpić z wnioskiem do ministra gospodarki za pośrednictwem wojewody, który powinien zawierać następujące dokumenty;

■ charakterystykę obiektu energetyki jądrowej (np. łączną moc obiektu, moc bloków);

■ przewidywany okres eksploatacji;

■ opis planowanych rozwiązań organizacyjno-technicznych, zgodnie z ustawą Prawo atomowe [4];

■ prawomocną decyzję o ustaleniu lokalizacji budowy obiektu elektrowni jądrowej;

■ dokumenty potwierdzające zdolność finansowania inwestycji przez inwestora;

■ raport ze studium wykonalności;

■ wstępny plan ochrony fizycznej obiektu;

■ oświadczenie inwestora o spełnieniu wymagań, dotyczących doświadczenia w eksploatacji bloków energetycznych na przestrzeni ostatnich dziesięciu lat, zgodnie z Ustawą [2];

■ podanie określonego czasu, na jaki inwestor ubiega się o wydanie decyzji (decyzja jest ważna maksymalnie 5 lat).

Decyzję zasadniczą wydaje właściwy minister gospodarki i przekazuje ją inwestorowi za pośrednictwem wojewody. Jest ona podstawą do ubiegania się przez inwestora o **pozwolenie na budowę** całego lub części przedsięwzięcia, jakim jest budowa elektrowni jądrowej. Aby wystąpić z wnioskiem o pozwolenie na jej budowę, inwestor zobowiązany jest złożyć do wojewody następujące dokumenty:

● decyzję o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie budowy obiektu energetyki jądrowej;

● decyzję zasadniczą;

● projekt budowlany wraz z projektami branżowymi, wymaganymi uzgodnieniami, zaświadczeniami, opiniami i sprawdzeniami rozwiązań projektowych. Projekt budowlany musi zawierać określenie funkcji, formy i konstrukcji obiektów budowlanych w ramach przedsięwzięcia, a także charakterystyki energetyczne oraz ekologiczne wraz z niezbędnymi rozwiązaniami technicznymi i materiałowymi obiektów;

● projekt zagospodarowania terenu sporządzony na aktualnej mapie do celów projektowych z określeniem granic działki, układem istniejących i projektowanych obiektów budowlanych, siecią uzbrojenia terenu. Projekt ten musi również zawierać sposób odprowadzenia i oczyszczania ścieków/odpadów, gospodarkę odpadami technologicznymi, układ komunikacyjny, układ zieleni, charakterystyczne rzędne i wzajemne odległości obiektów w nawiązaniu do istniejącej/projektowanej zabudowy i granic terenów sąsiednich;

● opracowanie informacji dotyczącej planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia;

● oświadczenie inwestora o prawie do dysponowania nieruchomością na cele budowlane;

● opinię wyprzedzającą/zezwoleń na budowę obiektu jądrowego, zgodnie z ustawą Prawo atomowe [4], uzyskwaną na etapie uzgodnień decyzji zasadniczej;

● specjalistyczne opinie wykonane, przez osobę fizyczną lub jednostkę organizacyjną wskazaną przez właściwego ministra, na koszt inwestora po wniesieniu zapotrzebowania przez jednostki ministerialne;

● oświadczenia o dostępności mediów, energii, warunkach przyłączeniowych obiektów do sieci oraz dróg lądowych;

- wyniki badań geologiczno-inżynierskich określające geotechniczne warunki posadowienia obiektów budowlanych;

- inwentaryzację drzew i krzewostanów z podaniem struktury i wieku drzewostanu oraz sposobu wykorzystania terenu, na którym rosną drzewa i krzewy;

- plan gospodarki zielenią z danymi dotyczącymi usuwania drzewostanu z terenu inwestycji.

Po złożeniu przez inwestora wniosku o wydanie pozwolenia na budowę elektrowni jądrowej wojewoda jest zobowiązany do sprawdzenia:

- zgodności projektu budowlanego z decyzją o ustaleniu lokalizacji inwestycji;

- zgodności projektu budowlanego z wymaganiami ochrony środowiska określonymi w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, zgodnie z Ustawą [5];

- zgodności projektu zagospodarowania terenu z przepisami, w tym techniczno-budowlanymi;

- kompletności projektu budowlanego i posiadania wymaganych opinii, uzgodnień, pozwoleń, zaświadczeń i sprawdzeń;

- informacji dotyczącej bezpieczeństwa i ochrony zdrowia;

- oświadczenia o prawie do dysponowania nieruchomością na cele budowlane;

- oświadczeń o dostępności mediów, energii, warunkach przyłączeniowych obiektu do sieci oraz dróg lądowych.

W przypadku stwierdzenia niezgodności tych dokumentów z wymaganiami, wojewoda nakłada postanowieniem obowiązek ich usunięcia i określa termin tych uzupełnień. Po bezskutecznym upływie określonego terminu i niedopełnieniu formalności wydaje decyzję o odmowie zatwierdzenia projektu i udzielenia pozwolenia na budowę.

W przypadku gdy sprawdzone dokumenty nie budzą zastrzeżeń, wojewoda ma obowiązek wydania pozwole-

nia na budowę elektrowni jądrowej w terminie do 65 dni od dnia otrzymania stosownego wniosku zgodnie z ustawą Prawo budowlane [1]. W decyzji o pozwoleniu na budowę powinny być określone następujące wymagania:

- szczególne warunki zabezpieczenia terenu budowy;

- szczególne warunki prowadzenia robót budowlanych;

- czas użytkowania/terminy rozbiórki tymczasowych obiektów budowlanych;

- terminy rozbiórki istniejących obiektów budowlanych, nieprzewidzianych do dalszego użytkowania;

- szczególne wymagania dotyczące prowadzenia nadzoru na budowie;

- szczególne wymagania przy użytkowaniu pozwolenia na użytkowanie.

Decyzję o pozwoleniu na budowę wojewoda niezwłocznie przesyła wójtom, burmistrzom, prezydentom miast i organom samorządowym biorącym udział w przygotowywaniu inwestycji, które są zobowiązane do jej rozpowszechnienia na terenie objętym administrowaniem przez te urzędy.

Za przebieg i kontrolę procesu uzyskania pozwolenia na budowę odpowiada inwestor, na którym spoczywa obowiązek dotrzymania wszelkich terminów związanych z przedkładaniem oraz uzupełnianiem dokumentacji niezbędnej do wydania stosownych decyzji, pozwoleń i uzgodnień. Podstawowymi organami ze strony administracji rządowej dla inwestora są jednostki szczebla wojewódzkiego i wojewoda, przez które przechodzi wszelka dokumentacja, odwołania do szczebli wyższej instancji oraz powiadomienia szczebli samorządowych.

Za przebieg i kontrolę procesu realizacji inwestycji oraz proces uzyskania pozwolenia na użytkowanie odpowiada właściwy Wojewódzki Inspektor Nadzoru Budowlanego, do którego wojewoda przesyła prawomocną decyzję o wydaniu pozwolenia na budowę obiektu energetyki jądrowej.

W obecnym stanie prawodawstwa w Polsce czas trwania procesu przygotowania obiektu energetyki jądrowej do uzyskania pozwolenia na budowę szacuje się na ok. 3 lata. Kolejne 4 – 5 lat to okres przygotowania i prowadzenia inwestycji. Oczywiście jest również, że oprócz aspektów formalnoprawnych należy jeszcze przewidzieć czas potrzebny na uzgodnienia społeczne. Ministerstwo Gospodarki szacuje, że prąd elektryczny z planowanej, pierwszej elektrowni jądrowej w Polsce popłynie w latach 2022 – 2024. Termin ten wydaje się optymistyczny, biorąc pod uwagę aktualny stan zaawansowania przygotowań do realizacji inwestycji.

Na całym świecie działa obecnie ponad 440 reaktorów jądrowych o łącznej mocy 370 gigawatów. Najwięcej elektrowni jądrowych jest obecnie budowanych na kontynencie azjatyckim. W odległości do 300 km od granic Polski pracuje 26 reaktorów w dziesięciu obiektach jądrowych.

Artykuł powstał w ramach prac strategicznego programu badawczego Narodowego Centrum Badań i Rozwoju pt. „Technologie wspomagające rozwój bezpiecznej energetyki jądrowej”, zadanie badawcze „Analiza możliwości i kryteriów udziału polskiego przemysłu w rozwoju energetyki jądrowej”.

Literatura

[1] Ustawa Prawo budowlane z 7 lipca 1994 r., z późniejszymi nowelizacjami. Dziennik Ustaw z 2010 nr 243 poz. 1623.

[2] Ustawa o przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie obiektów energetyki jądrowej oraz inwestycji towarzyszących z 29 czerwca 2011 r. Dziennik Ustaw nr 135 z 2011 r.

[3] AREVA.: Wszystko o energetyce jądrowej. Od atomu A do cyrkonu Zr. AREVA – Dyrekcja ds. komunikacji – 2008 rok. 33, rue La Fayette – 75009 Paryż – Francja.

[4] Ustawa Prawo atomowe z 29 listopada 2000 r. Dziennik Ustaw z 2012 poz. 264.

[5] Ustawa o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko z 3 października 2008 r. Dziennik Ustaw z 2008 r. nr 199 poz. 1227.

Serdecznie dziękujemy dr. hab. inż. prof. nzw. PW Robertowi Kowalskiemu oraz dr. inż. Tomaszowi Piotrowskiemu z Politechniki Warszawskiej za koordynację bloku tematycznego „Budowa elektrowni jądrowej”

Redakcja